

Oplegnotitie Flevolandse afwegingen IPO Kaderbrief 2024

Inleiding

Het IPO is de vereniging van twaalf provincies. Jaarlijks stelt het IPO een Kaderbrief op waarin op hoofdlijnen de ontwikkelingen van het IPO worden besproken. Deze Kaderbrief 2024 wordt beleidsarm genoemd omdat er een wisseling van besturen in de twaalf provincies plaatsvindt. Deze Kaderbrief gaat daarom vooral over lopende ontwikkelingen. Het IPO Bestuur heeft besloten dat voor de komende bestuursperiode een inhoudelijk Bestuursprogramma wordt opgesteld, voorzien van een duidelijke visie en een opdracht aan het IPO voor de komende jaren. In deze Kaderbrief worden dan ook geen beleidsinhoudelijke voorstellen en opdrachten voorgelegd. Die komen in dat Bestuursprogramma aan bod.

Provinciale Staten (PS) hebben gevraagd vroegtijdig inzicht te krijgen in de keuzes die het Interprovinciaal Overleg (hierna IPO) maakt voor de komende tijd. Met deze kaderbrief worden PS uitgenodigd dit gesprek met Gedeputeerde Staten (GS) aan te gaan en te spreken over de meerwaarde van het IPO. Het IPO beoogt daarmee de betrokkenheid van alle PS-en te vergroten en recht te doen aan hun kaderstellende en controlerende rol. Zo kan de samenwerking tussen de provincies worden versterkt.

Het IPO onderschrijft het belang van het stellen van de vraag “waarom werken wij samen met de andere provincies ten aanzien van deze doelstelling, wat kost het en wat levert het ons op?”. De Kaderbrief is richtinggevend voor de Programmabegroting 2024 van het IPO. Accenten en keuzes bij de Kaderbrief worden uitgewerkt in de Programmabegroting die in juni en juli wordt opgesteld. Na de zomer gaat deze in procedure.

Wijze van bespreking

Door deze oplegnotitie te bespreken kunnen de staten beelden uitwisselen en opvattingen meegeven aan het IPO-bestuur in de opmaat naar de Programmabegroting 2024 van het IPO. Het IPO-bestuur heeft deze Kaderbrief aan u aangeboden om deze in de eigen provinciale besturen te bespreken.

Wij stellen u voor in het kader van oordeelsvorming aan GS, de bestuurder van het IPO en uw AV-afgevaardigden uw opvattingen mee te geven over deze Kaderbrief. De aandachtspunten en opmerkingen van PS worden meegegeven aan de leden van de Algemene Vergadering en via het college van GS aan de bestuurlijk lid van het IPO bestuur.

Op verzoek van het IPO-bestuur hebben we u gevraagd, in afstemming met de leden van de AV uit uw midden, om de Kaderbrief IPO te agenderen voor een bespreking in oordeelsvormende zin op 17 mei aanstaande en deze Oplegnotitie vast te stellen in de vergadering van PS op 31 mei 2023. In de vergadering van de integrale Statencommissie van 17 mei verzorgt de IPO bestuurder namens Flevoland, gedeputeerde Fackeldey, een toelichting over de Kaderbrief en de bespreking daarvan in het IPO bestuur. Deze presentatie wordt op een later moment aan de stukken toegevoegd.

Leeswijzer

De opbouw van deze oplegnotitie is als volgt: allereerst wordt een algemeen beeld geschetst waarin wordt terug gegrepen op de algemene argumenten voor samenwerking van de provincies.

Gedeputeerde Staten stellen vervolgens enkele onderwerpen aan de orde die in de Kaderbrief 2024 – ondanks het beleidsarme karakter - extra aandacht hebben gekregen.

In deze Kaderbrief is bij deze onderwerpen omschreven bij ieder onderwerp wat de kern van dat onderwerp is en waarom wij menen dat deze taak al dan niet wordt gehonoreerd in de Programmabegroting 2024 van het IPO. Daarbij geven we aan wat volgens ons de Flevolandse relevantie is. Deze terreinen zijn achtereenvolgens:

1. Ruimtelijke ordening, water en wonen
2. Milieu, Energie en klimaat
3. Vitaal platteland
4. Mobiliteit
5. Regionale economie
6. Programma Cultuur en erfgoed
7. Financiën en openbaar bestuur
8. Werkgeverszaken
9. Verenigingszaken
10. Digitalisering
11. Bestuurszaken
12. Financieel totaalbeeld

Daarnaast is een hoofdstuk opgenomen over de belangrijkste ontwikkelingen van het IPO onderdeel BIJ12, waar uitvoeringstaken zijn belegd. De IPO kaderbrief bevat beleidsinhoudelijke en financiële uitgangspunten voor het komende begrotingsjaar. Deze Kaderbrief 2024 kent een voornamelijk financieel-technische benadering.

De begroting 2024 zal mede bepaald worden door nadere bestuurlijke besluitvorming over de ‘Focus in de Samenwerking’ en mogelijk ook door beleidsinhoudelijke en financiële keuzes of her-prioritering van het nieuwe bestuur. Door de beperkte inhoud van deze Kaderbrief is het voor Provinciale Staten niet goed mogelijk inhoudelijk te reageren op dit stuk. Bovendien is de programma-indeling anders dan voorgaande jaren.

Aan een aantal onderwerpen zal dan ook geen aandacht kunnen worden besteed, omdat de beleidskeuzes in het eerder genoemde Bestuursprogramma 2023 – 2027 worden verwerkt.

Tijdens de bespreking in de integrale Statencommissie over de Kaderbrief en deze oplegnotitie kunt u per genoemd beleidsterrein aangeven of u opmerkingen of kanttekening(en) meegeeft aan de IPO bestuurder en het IPO bestuur. Deze opvattingen zullen worden betrokken in de reactie aan het IPO Bestuur.

Algemeen beeld

De twaalf provincies vormen samen de vereniging IPO. Het IPO-bestuur, waarin elk van de twaalf provincies bestuurlijk zijn vertegenwoordigd, stelt de accenten van het IPO vast. In de diverse Bestuurlijke Adviescommissies worden beleidsthema's besproken en wordt

samengewerkt met het Rijk en andere partners. De komende periode zal het IPO Bestuur, de BAC's en de Algemene Vergadering een andere samenstelling krijgen. Het IPO zal nadenken over de accenten voor de komende jaren.

Dit kabinet hecht aan de provincies als bestuurslaag tussen Rijk en gemeenten. Het Rijk merkt dat het niet in staat is om beleid praktisch te vertalen. In toenemende mate worden beleidsthema's belegd bij provincies en gemeenten. Als middenbestuur hebben provincies een verbindende rol. Om die rol waar te maken is gezamenlijkheid een groot goed. Het IPO is de belangenbehartiger van de twaalf provincies. Deze meerwaarde zal de komende tijd in diverse thema's zichtbaar worden: stikstof, woningbouw, landelijk gebied, energie en klimaat.

Hieronder noemen we algemene argumenten voor deze samenwerking in IPO-verband:

- *Het IPO treedt als belangenbehartiger op namens de twaalf provincies. Naast Flevoland is geen andere organisatie zo goed in staat om namens de provincie op te treden (voorbeeld: financiële ontwikkeling in samenhang met de taken).*
- *Samenwerking en gezamenlijk optreden verstevigen de inbreng van de provincies. Door het IPO gaan deuren open die anders gesloten zouden blijven. Het IPO is een logische gesprekspartner voor Binnenlandse Zaken. Het IPO vergroot de zichtbaarheid van de provincies (voorbeeld: Klimaatakkoord, stikstofaanpak en woonopgave).*
- *Flevoland heeft als relatief kleine provincie baat bij een sterke samenwerkingsvorm. Voor Flevoland kunnen we collectief meer gewicht in de schaal leggen dan individueel (voorbeeld: thema energie past goed bij Flevoland).*
- *Er is sprake van een versterkte positie en positionering van de provincies als mede-overheid met name op de regionale en bovenlokale aanpak van opgaven en transities. Het schaalniveau biedt meerwaarde voor een stabiel openbaar bestuur (gebiedstafels, RES).*
- *Door samen te werken kan kennis worden gedeeld en uitgewisseld; daardoor wordt voorkomen dat het wiel 12 keer opnieuw wordt uitgevonden. Het maken van een participatieverordening is een mooi voorbeeld. Dat moet iedere provincie doen, dus waarom zouden we dit niet samen oppakken (voorbeeld Denktank, gebiedsopgaven 3.0)?*
- *In BIJ12, dat voornamelijk een uitvoeringsorganisatie is ten dienste van de twaalf provincies, zijn taken en werkzaamheden gebundeld, zodat deze efficiënte en gelijkvormig voor twaalf provinciale organisaties worden uitgevoerd. Niet alleen leidt dit tot voordelen, het zorgt ook voor landelijke afstemming en eenheid. Daardoor kunnen de provincies gezaghebbend zijn op deze terreinen (stikstof).*

Aan deze argumenten ligt ten grondslag dat het IPO een bundeling van de twaalf provincies is. Het IPO heeft geen eigen ambities, opvattingen of missie. Wat het IPO doet is belangen behartigen, ondersteunen en processen faciliteren. Deze rolvastheid zorgt voor effectiviteit en efficiëntie. Dat is goed voor Flevoland en de andere provincies. Omdat er voortdurende ontwikkelingen zijn, ook over de rol van de provincies, moet hierover wel regelmatig het gesprek worden gevoerd. Het gaat immers over verantwoordelijkheden,

verwachtingen, opdrachtformulering: wat doen de provincies, wat doet het IPO namens de twaalf, wat doen we niet?

Financieel beeld

- In deze Kaderbrief worden ook een aantal technische uitgangspunten gehanteerd, zoals de te verwachten prijsstijgingen, inflatie en cao-afspraken. Op basis hiervan indexereren we in 2024 de personele budgetten met 5,2%¹ en de materiële budgetten met 3,9%.
- Daarnaast wordt de Meerjarenraming 2024 – 2026 die onderdeel was van de Programmabegroting 2023 als vertrekpunt gehanteerd.
- Voor het eerst wordt een nieuwe doorberekeningsmethode gehanteerd. De verschillende verdeelsleutels zijn gebundeld tot één integraal percentage.
- Deze Kaderbrief leidt tot een Programmabegroting 2024 vanuit een financieel-technisch perspectief zonder inhoudelijke keuzes.
- De totale begroting neemt met € 15 miljoen toe, met name door een toename van het faunaschadefonds.

Het is verstandig om in een Kaderbrief aan te geven welke uitgangspunten worden gehanteerd voor inflatie, prijsontwikkeling en cao.

De accenten van het IPO

Governance van de samenwerking

- Het IPO-bestuur heeft in maart 2023 besluiten genomen over het advies van Bureau AEF over 'focus in de samenwerking':
- kennis te nemen van het adviesrapport 'Naar meer slagvaardigheid' en de analyses te onderschrijven;
- de 'laaghangend fruit'-maatregelen die passen bij scenario 0 te implementeren en daar waar nodig de interne werkwijze binnen de provincie op in te richten;
- de algemeen directeur de opdracht te geven om in de bestuursvergadering van 11 mei 2023 met voorstellen te komen die invulling geven aan scenario 1 en daarbij scenario's 2 en 3 nader te verkennen.

Bij de Programmabegroting zullen eventuele veranderingen een rol gaan spelen.

1. Ruimtelijke ordening, waterbeheer en wonen

Kern Kaderbrief

Ruimte

Vorig jaar is in de Kaderbrief uitvoerig ingegaan op het aanbod aan het rijk: in “Een krachtig groen herstel” hebben IPO, VNG en UvW onze kernpunten onder de aandacht gebracht van het kabinet. Het IPO zet vooral in op thema’s water, wonen en ruimtelijke ordening. In IPO verband wordt intensief met het kabinet en de ministeries gesproken over deze opgaven. Het Rijk zet stevig in op de drie genoemde accenten, die om een transitie in het fysieke domein vragen. De verschillende ministers willen daarbij graag samenwerking zoeken met de provincies om deze opgaven in de ruimtelijke inrichting voor elkaar te krijgen. Daartoe is vorig jaar veel aandacht besteed aan de provinciale “rol in de ruimte”. De komende jaren besteden de provincies aan deze opgaven veel tijd en ook binnen het IPO wordt hierop extra formatie gezet. In deze kaderbrief 2024 worden deze accenten echter niet zichtbaar, waardoor het vertrekpunt niet wordt gemarkeerd. Doorgaande lijnen worden niet geschetst. Deze beperking is het gevolg van de keuze voor een beleidsarme Kaderbrief.

Water

In IPO verband is besloten om het waterkwaliteitsportaal de komende jaren te vervangen, want het huidige systeem is aan het eind van zijn technische levensduur. Van deze vernieuwing hebben ook provincies profijt ten aanzien van gebruiksgemak voor invoergegevens grondwater in kader van KRW.

Relevantie voor Flevoland

Water

De Kaderbrief kaart hier het waterkwaliteitsportaal (WKP) van het Informatiehuis Water (IHW) aan. Diverse functionaliteiten werken momenteel onvoldoende adequaat en daarom is besloten het het IHW deze aanpakt. Voor Flevoland is dit van belang omdat een goed functionerend waterkwaliteitssysteem is immers in ieders belang om de informatie van alle partijen over de KRW op één plek te kunnen verzamelen, zodat dit aan onder andere aan Rijk en EU gerapporteerd kan worden.

Gedeputeerde Staten zijn van mening dat afzonderlijke monitoring mogelijk is, maar dat gezamenlijkheid een grotere mate van efficiency inhoudt en ziet meer toegevoegde waarde in de ontwikkeling van deze landelijke monitoring.

2. Energie en klimaat

In de Kaderbrief 2024 zijn geen voorstellen gedaan. Deze worden in het Bestuursprogramma 2023-2027 verwacht.

3. Vitaal platteland / stikstof

Kern Kaderbrief

Stikstof

De aanpak stikstof komt als apart programma in de Programmabegroting.

Landbouw

Landbouw is een majeur thema dat raakt aan verschillende provinciale kerntaken. De interprovinciale inzet op landbouwbeleid is lange tijd op een basisniveau is ingevuld. Komende jaren zal het thema echter om meer inzet vragen.

Er vindt een grote verschuiving plaats in de rol- en verantwoordelijkheidsverdeling bij het landbouwbeleid tussen Rijk en provincies. Lange tijd lag het landbouwbeleid voornamelijk bij het Rijk. Waar het natuurbeleid werd gedecentraliseerd behield het Rijk bij landbouw in hoofdlijn de sturing op ontwikkeling en uitvoering van het landbouwbeleid. Die verdeling verschuift sterk. De gebiedsgerichte en regionale aanpak, gekoppeld aan andere opgaven als klimaat, natuur, water en vermindering van stikstofuitstoot, zorgen voor een steeds nadrukkelijker rol en verantwoordelijkheid voor provincies in het landbouwbeleid. De verwachting is dat die rol in het NSP-GLB, het Landbouwakkoord en het NPLG nadere uitwerking krijgt.

Relevantie voor Flevoland

Momenteel wordt veel gesproken over het sluiten van dat Landbouwakkoord. Daarbij is een groot aantal (maatschappelijke) partners betrokken. De twaalf provincies hebben geadviseerd om een extra consultatieronde met Provinciale Staten te organiseren. Hierover worden de staten in een commissievergadering van mei 2023 geraadpleegd. Daarna zal in het IPO Bestuur een besluit worden genomen over het onderhandelingsakkoord namens de twaalf provincies. Gepland is de ondertekening op 17 mei te doen plaatsvinden. Het IPO heeft een Position Paper Landbouw en Voedsel gepubliceerd over dit thema.

Dit majeure thema dat raakt aan verschillende provinciale kerntaken. De interprovinciale inzet op landbouwbeleid is lange tijd op een basisniveau is ingevuld. Er vindt een verschuiving plaats in de rol- en verantwoordelijkheidsverdeling bij het landbouwbeleid tussen Rijk en provincies. Daarom zal het thema meer inzet vragen.

Lange tijd lag het landbouwbeleid voornamelijk bij het Rijk. Het natuurbeleid is gedecentraliseerd, maar de sturing op ontwikkeling en uitvoering van het landbouwbeleid ligt bij het Rijk. Die verdeling verschuift sterk. De gebiedsgerichte en regionale aanpak, gekoppeld aan andere opgaven als klimaat, natuur, water en vermindering van stikstofuitstoot, zorgen voor een steeds nadrukkelijker rol en verantwoordelijkheid voor provincies in het landbouwbeleid. De verwachting is dat die rol in het NSP-GLB, het Landbouwakkoord en het NPLG nadere uitwerking krijgt. Ook voor het NSP-GLB is er sprake van een nieuwe governance met een nadrukkelijker rol voor het IPO. Als bestaande capaciteit onvoldoende is zal nadere prioritering nodig zijn.

De provincies vinden het van belang, vanwege de voortgang van de gebiedsprocessen, dat zo snel mogelijk een landbouwakkoord wordt gesloten. Een aantal provincies hebben een consultatie van PS ingepland.

De voorstellen in het concept-akkoord zijn overigens abstract en wijzigen nog regelmatig. Tot nu toe lijken de belangrijke Flevolandse thema's er wel in te zitten. Daarbij gaat het o.a. om afspraken over beloning op doelbereik, kringlooplandbouw, biologisch, plantaardige eiwitten en verkorten van de voedselketen.

Flevoland verkent overigens met de Noordelijke provincies (Groningen, Friesland, Drenthe) of een gezamenlijke agro-agenda meerwaarde heeft. Daarin wordt o.a. synergie gezocht met het Teeltplan van de Toekomst en met de fieldlabs/innovatiehubs.

Gedeputeerde Staten zien het belang van een dergelijk akkoord. In de komende begroting zal vanuit deze afspraken worden ingezet op het thema landbouw.

Faunabeheer

Het faunabeheer heeft meer dan ooit maatschappelijke aandacht, bijvoorbeeld door de komst van de wolf. Enerzijds leidt dit ertoe dat provincies meer tijd willen nemen om te komen tot een nieuw interprovinciaal wolvenplan, anderzijds verschillen provincies van mening over de wenselijkheid van de aanwezigheid en beschermbaarheid van de wolf en de aan het Rijk af te geven signalen daarover. De verwachting is dat dit in de tientallen miljoenen per jaar kan gaan lopen. Indien blijkt dat extra inzet noodzakelijk is dan is de verwachting dat dit door provincies niet uit reguliere inzet geleverd kan worden, en dat aanvullende provinciale inzet noodzakelijk is. Strategische inzet faunabeheer voor het beheersbaar houden van (kosten) faunaschade is een thema waarop provincies samen willen werken en daarom is dit ook een terugkerend thema in de BAC VP. Beheersbaarheid dan wel terugdringen van de kosten faunaschade is een langlopend thema.

Gedeputeerde Staten zien de noodzaak om op dit terrein in IPO verband samen te werken en hechten aan de gezamenlijke taakuitvoering.

EU-biodiversiteit en Natura 2000

In EU-verband wordt gewerkt aan nieuwe kaders ten aanzien van natuurbescherming en natuurherstel. Met name een mogelijke uitbreiding van het verslechteringsverbod buiten Natura2000 kan grote invloed hebben op provinciale beleidsinvulling. De verwachting is dat de komende tijd meer aandacht zal moeten worden besteed, gelet op de verantwoordelijkheid van de provincies op het gebied van natuur.

Gedeputeerde Staten zijn van mening om als provincies samen op te trekken in de aanpak van deze problematiek. Indien dit niet interprovinciaal wordt opgepakt en wordt samengewerkt via het IPO en BIJ12 dan zal de provincie dit op eigen kracht met meer personeel moeten oppakken. Dit kan leiden tot een lager kwaliteitsniveau omdat landelijke kennis en inzicht nodig is. Rijksbeleid is minder effectief te beïnvloeden.

4. Mobiliteit

Kaderbrief

Dit aspect is financieel technisch van aard. Het IPO-bestuur heeft op 9 februari 2023 besloten het KpVV-programma per 1 januari 2024 via een begrotingssubsidie te financieren. De begrotingssubsidies worden door de provincies direct aan CROW-KpVV verstrekt.

In de Kaderbrief 2024 zijn geen voorstellen gedaan. Deze worden in het Bestuursprogramma 2023-2027 verwacht.

5. Regionale Economie

In de Kaderbrief 2024 zijn geen voorstellen gedaan. Deze worden in het Bestuursprogramma 2023-2027 verwacht.

6. Cultuur en erfgoed

Kern Kaderbrief

Voor de begroting 2023 zijn er bestuurlijke prioriteiten gesteld en keuzes gemaakt die een effect hebben op de meerjarenbegroting van IPO. Het programma Cultuur & Erfgoed is financieel niet opgenomen in de meerjarenbegroting 2024 e.v. Cultuur & Erfgoed maakt derhalve geen deel uit van deze (financieel-technisch ingestoken) kaderbrief. Het nieuwe bestuur zal echter nog wel een nadere afweging maken over de taken en beleidsopgaven van het IPO voor 2024 en verder.

Cultuur & Erfgoed maakt onderdeel uit van deze nadere bestuurlijke afweging. Dit is in lijn met de bestuurlijke afspraken rondom de focus in de samenwerking, zoals hiervoor ook aangegeven.

Relevantie voor Flevoland

In het besluit van het Bestuur is aanvankelijk voorgesteld na 2023 de provinciale belangenbehartiging Cultuur en Erfgoed door het IPO te beëindigen. De inzet namens de provincies blijft echter na 2023 hard nodig. Daartoe is in beeld gebracht welke belangen op dit moment worden behartigd in de IPO-samenwerking. De ambtelijke conclusie is dat er een aantal duidelijk aanwijsbare kernbelangen is waarbij gezamenlijke belangenbehartiging onontkoombaar is: uitvoering van wettelijke taken, (bestuurlijke) afspraken met het Rijk en andere stelselpartners (zoals de VNG) en/of de positionering en vertegenwoordiging in het stelsel. Daarbij komt dat het voor OCW en andere stelselpartners niet acceptabel en/of werkbaar is om met twaalf provincies afzonderlijk te spreken en afspraken te maken over onderwerpen als bibliotheken, erfgoeddeal, kanjerrestauraties en vernieuwing van het landelijke cultuurbestel. Inmiddels heeft het IPO Bestuur aangegeven dat een besluit hierover later wordt genomen.

Voor Flevoland is de samenwerking met andere provincies en het rijk op het gebied van Cultuur en Erfgoed in IPO-verband noodzakelijk. Om het vaak nog jonge erfgoed van Flevoland goed te kunnen behouden, uit te dragen en in te zetten bij ontwikkelingen is gezamenlijke belangenbehartiging nodig en het meest effectief om het brede erfgoedveld goed te positioneren en toekomstbestendiger te maken. Op het gebied van vermaatschappelijking, herbestemming en verduurzaming van monumenten en archeologie is kennis delen, leren en verbinden met elkaar een groot goed. Belangenbehartiging (van de kernbelangen) buiten IPO om is niet mogelijk, niet praktisch, en/of (strategisch) niet verstandig. Daarom wordt voorgesteld om de belangenbehartiging van de kernbelangen van cultuur en erfgoed in stand te houden.

7. Financiën en Openbaar Bestuur

Kern Kaderbrief

Het voorstel is om dit programma in de begroting 2024 te hernoemen naar Financiën en Openbaar bestuur. Binnen dit programma zijn in de begroting 2024 taken geplaatst die samenhangen met consultaties en wetgevingstrajecten en onderwerpen / activiteiten die inzetten op versterking en waarborging van goede interbestuurlijke verhoudingen in het openbaar bestuur in Nederland.

Het voorstel is om in de begroting 2024 een nieuw programma Bestuurszaken op te nemen. Hieronder worden werkzaamheden ten behoeve van de samenhang en samenwerking tussen de grote transities in de fysieke leefomgeving ondergebracht. Ook de samenwerking met de andere koepels en het rijk, inclusief de gebiedsgerichte aanpak. Binnen het kader van deze provinciale rol in de ruimte valt hieronder ook de kennisfunctie en het versterken van het leerproces. Daarnaast brengen we in dit programma de intensivering van de samenwerking tussen IPO en HNP onder.

Ook de financiële afhandeling van de compensatie Zeeland tot – conform de bestuurlijke afspraak – de implementatie van de herijking van het verdeelmodel Provinciefonds komen vanaf de begroting 2024 onder in dit programma.

Relevantie voor Flevoland

Voor de komende jaren is geen budget opgenomen, omdat dit budget wordt overgeheveld van kwaliteit openbaar bestuur naar “Rol in de Ruimte”, dus programma 1. Een constante reflectie op het eigen handelen, het zorgen voor zichtbaarheid in het publieke debat en het bijdragen aan een positief beeld van de overheid en het zelf vormgeven van een nieuwe bestuurscultuur zijn hard nodig.

Het middel financiën wordt gekoppeld aan het functioneren van het openbaar bestuur. Voordeel is dat daarmee de samenhang kan worden aangetoond tussen de opgaven en vraagstukken en de beschikbare middelen.

Als Gedeputeerde Staten zijn we van mening dat het programmaonderdeel kwaliteit openbaar bestuur minder zichtbaar zal worden. Specifieke aandacht voor de wijze waarop ons land en onze provincies worden bestuurd is – mede gelet op de verschuivingen daarin en de grote opgaven – onmisbaar. Een specifieke Bestuurlijke Adviescommissie (BAC) moet dan ook in stand moeten worden gehouden. Vooralsnog is besloten dat deze BAC bestaan.

In Flevoland zijn inhoudelijke zorgen over de herverdeling van het Provinciefonds. Zijn er voldoende middelen beschikbaar om de grote opgaven die met het bouwen van een samenleving in Flevoland samenhangen?

8. Werkgeverszaken

Dit onderwerp van de Kadernota is niet beleidsmatig. Er is geen toelichting opgenomen in de Kaderbrief.

9. Verenigingszaken

Ook dit onderwerp is financieel technisch van aard. Het IPO Bestuur stelt voor om in de begroting 2024 een nieuw programma Verenigingszaken op te nemen. Daaronder wordt verstaan activiteiten als evenementen, bijeenkomsten en vergaderingen in het belang van de gezamenlijkheid, van de samenwerking en van de kennisuitwisseling. Dit betreft bijeenkomsten met en voor de Statenleden, de Algemene Vergadering (AV), de Colleges van Gedeputeerde Staten, de commissies, en het bestuur. Het gaat om de huidige programma's 7.5.1 en 7.5.2 uit de begroting 2023 e.v.

10. Digitalisering

Onder dit programma vallen de afhechting van de Interprovinciale Digitale Agenda en de belangenbehartiging rond digitalisering. Het IPO bestuur moet besluiten – in het kader van de uitwerking van AEF – over de manier waarop taken rondom digitalisering door de provincies zelf en via IPO in de komende jaren worden opgepakt.

In de Kaderbrief 2024 zijn geen voorstellen gedaan. Deze worden in het Bestuursprogramma 2023-2027 verwacht.

11. Bestuurszaken

Het IPO Bestuur stelt voor in de begroting 2024 een nieuw programma Bestuurszaken op te nemen. Hieronder scharen we werkzaamheden ten behoeve van de samenhang en samenwerking tussen de grote transities in de fysieke leefomgeving, mede in samenwerking met de andere koepels en het rijk, inclusief de gebiedsgerichte aanpak. Binnen het kader van deze provinciale rol in de ruimte valt hieronder ook de kennisfunctie en het versterken van het leerproces. Daarnaast brengen we in dit programma de intensivering van de samenwerking tussen IPO en HNP onder. Daaronder valt in elk geval ook de inhoudelijke afstemming met het HNP en de Europese dossiers van de vereniging

Zie opmerking bij 7. programma Financiën en openbaar bestuur

BIJ12

Het jaarplan/de begroting van IPO-BIJ12 bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Expertiseteam Stikstof en Natura 2000
2. Natuurinformatie en Natuurbeheer
3. Faunazaken
4. Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG)
5. Drugsafvaldumpingen
6. Gemeenschappelijke beheer organisatie (GBO-provincies)
7. Interne organisatie.

Algemeen

Deze kaderbrief bevat onderwerpen en ontwikkelingen die (pas) vanaf 2024 gaan spelen bij IPO-BIJ12 en voor zover ze op dit moment zijn te voorzien. Deels gaat het om ontwikkelingen die zijn gestart in 2022 en/of 2023 en zijn genoemd in de Voorjaarsnota 2023. Voor een aantal van deze ontwikkelingen worden wijzigingen voorgesteld voor de Begroting 2024. Al deze wijzigingen zijn in het voortraject afgestemd met de provincies en hebben vaak een meerjarig karakter. De wijzigingen zijn noodzakelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden die IPO-BIJ12 in opdracht van de provincies uitvoert. Voor een aantal van deze ontwikkelingen worden in de voorjaarsnota wijzigingen voorgesteld voor de Begroting 2024. Een aantal van de wijzigingen werken (al dan niet structureel) door in de begroting van 2024. Ook deze zijn toegelicht in de voorjaarsnota.

Positie van BIJ12

BIJ12 is onderdeel van de vereniging IPO. IPO-BIJ12 voert structurele werkzaamheden uit voor de ondersteuning van de provincies bij de uitvoering van gemeenschappelijke opgaven, voornamelijk in het domein van de transitie natuur en stikstof. BIJ12 zorgt voor de uitvoering van regelingen, ondersteunen van de provincies met kennis, uniformering en standaardisering van gegevens en informatie.

In mandaat van de 12 provincies voert IPO-BIJ12 twee wettelijke regelingen uit: de afhandeling van de faunaschades en de Subsidieregeling opruiming drugsafval. IPO-BIJ12 verbindt de provincies met expertise en ondersteunt provinciale commissies, zoals de Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG) en de Stichting Certificering.

Onderdeel van deze taken is dat gegevens bewerkt tot betrouwbare informatie op basis waarvan provincies besluiten kunnen nemen. Zo wordt de informatiepositie van Provincies verbeterd.

Ontwikkelingen

- Door loonstijgingen via de CAO wordt het budget noodzakelijkerwijs structureel verhoogd
- Enkele formatieve ontwikkelingen worden aangekondigd
- De taak stikstof is van IPO Den Haag verplaatst naar BIJ12 (budgettair neutraal)
- Er is uitbreiding op het gebied van communicatie over de wolf en schade afhandeling gepland
- Aerius wordt langjarig gefinancierd door het Rijk
- Ontwikkelingen op het gebied van natuurbeheer, informatievoorziening en verantwoording zal tot een verschuiving van inzet leiden
- Voor het Uitvoeringsprogramma Natuur-Kennisontwikkeling natuur een aanvullende financiering van het Rijk ontvangen

- Forse toename van de faunaschade, inclusief taxatiekosten en gestegen kosten. Het budget voor de open-eindregeling zal dan ook toenemen van circa €42 miljoen naar €52 miljoen
- IT en ICT ontwikkelingen, informatieveiligheid leiden tot stijgende lasten
- Nieuwe toepassingen van Artificiële Intelligentie en satelietbeelden en dergelijke zorgen voor kostenstijgingen maar zijn nodig voor adequate taakuitvoering.

Gedeputeerde Staten zijn van mening dat dergelijke ontwikkelingen passen bij de opdracht en taakuitvoering van deze uitvoeringsorganisatie.